

RIEŠENIE PROBLÉMOV S KOMUNÁLNYM ODPADOM - JEDNA Z NAJDÔLEŽITEJŠÍCH PRIORÍT OZ

NA ÚVOD

Veľa sa už o likvidácii odpadu napísalo a ešte viac sa narozprávalo. Stále sme svedkami toho, že sme nenašli optimálne a pre každého občana prijateľné riešenie.

Mám na mysli, že sa smeti neustále vyvážajú do jarkov, priekop, do prírody okolo dediny, rečou zákona povedané, vytvárajú sa nepovolené „čierne“ skládky. Pri jazde autom vidieť poodhadzované vrecia odpadkov, veľakrát doplnené zostatkami nábytku alebo nepotrebných častí automobilov. Trápi to mňa a som presvedčený, že aj väčšinu vás, obyvateľov našej obce. Čo robiť, ako sa postaviť voči takémuto správaniu sa k nášmu okoliu. Najdôležitejšie je osobne upozorňovať na nesprávnosť takéhoto počínania, neskrývať sa za falošné kamarátstvo, prípadne sa vyhovárať na strach z pomsty previnilcov. Možno že to pomôže, možno, že tí nenapraviteľní ignoranti v tom aj tak budú naďalej pokračovať. Dôležité je nevzdávať sa, snažiť sa hľadať vhodné riešenia, nespoliehať sa na represiu, ale na ľudský rozum, na to, že všetci chceme žiť v krásnej podjavorinskej prírode. Pokiaľ je niekto prichytený ako vyviezol komunálny alebo drobný stavebný odpad, tak sa najčastejšie vyhovára: „Robia to aj iní. Tých nevidíte? Len mňa?“

Mnohí občania poukazujú na skutočnosť, že ľudia sa nemrzia sústavne vyvážať svoj odpad do prírody aj preto, že hoci sa zistil majiteľ vyvezeného odpadu, prešlo mu to bez následkov, bez zverejnenia. Dá sa chápať, že keď niektorí obyvatelia vidia, že tie odpadky tam pribúdajú, pričom sa zdá, že sa s tým nič nedeje, nikto nezisťuje, kto ich tam dal, že ich to zvädza k tomu, že aj oni môžu tak urobiť. Takýto prístup však ako rozumný argument neobstojí. Počas tohto roku bolo zistených osem porušení nakladania s odpadom, všetky porušenia boli riešené uložením **sankcie v sume od 500 do 1000,- Sk.** Mnohí si povedia, že to je málo. No odpady sa vyvážajú na nelegálne miesta obyčajne vtedy, keď je najmenšia možnosť ich odhalenia, takže veľakrát sa jedná o náhodu, že bol niekto pristihnutý.

Aj keď sa to niekomu nezdá, v tomto roku sme zvýšili počet vyvezených kontajnerov na viac ako dvojnásobok. Žiaľ, mnohí

ľudia si myslia, že kontajnery sú určené na to, aby si tam dali svoj komunálny odpad a tak ušetrili žetón a potom vyhlasovali, že nemajú čo dať do vlastnej smetnej nádoby, majú žetóny navyše a nemusia viac za smeti platiť. Občan zo zákona za likvidáciu odpadu musí zaplatiť každý rok, pričom výška poplatku nie je viazaná na to, či žetóny ušetril alebo nie. Zníženie množstva vyprodukovaného odpadu je ale možné jeho vhodným separovaním, ktoré sa, dúfam, v našej obci už udomácnilo. Za odvoz separovaného odpadu neplatí občan nič, len treba trochu svedomitosti pri triedení odpadu.

Čo však s tým „ilegálnym“ odpadom?

Samozrejme, že tento odpad sa musí odstrániť, aj keď sa nezistí, kto je jeho pôvodcom. Treba ho odviezť, ale všetci si musíme uvedomiť, čo nás to stálo, že na zaplatení sa podieľame všetci. Len tak sa nám podarí dosiahnuť to najdôležitejšie: odstrániť ľahostajnosť, docieľiť, aby takéto konanie slušným ľuďom prekážalo, aby našli odvahu a statočnosť označiť toho, kto to robí a nezmierovali sa s týmto stavom. Ak si sami nevybojujeme tento boj s neporiadníkmi, nikto nám tu poriadky robiť nepríde a keď príde, tak za to môžeme veľmi drahú zaplatiť.

Ing. Pavel Bahník, starosta obce

Pohľad na Bzince a krásnu podjavorinskú prírodu

ČO HOVORIA ZÁKONY

ČIERNE SKLÁDKY

Čo je „čierna skládka“ asi každý z nás občanov pozná. Veď sa stačí ísť pozrieť po našom chotári alebo popri ceste. Zákon o odpadoch však pojem čierna skládka nepozná. Zákon presne vymedzuje, čo je skládka odpadu.

Skládka je miesto so zariadením na zneškodňovanie odpadov, kde sa odpady **trvalo ukladajú** na povrch zeme alebo do zeme. Treba podotknúť, že takéto zariadenie musí mať štátnou správou o odpadovom hospodárstve udelený **súhlas na prevádzkovanie**. Ak umiestnime odpad mimo povolennej skládky, konáme **protizákonne**. Podľa zákona o odpadoch sa zakazuje uložiť alebo ponechať odpad na inom mieste ako na mieste na to určenom. Takýmto „iným“ miestom sa chápe akákoľvek nehnuteľnosť – objekt, stavba, poze-

mok, terénna erózia, baňa atď. Porušenie tohto ustanovenia je protiprávnym konaním, za ktoré je možné uložiť **sankciu** fyzickej osobe do výšky do **5.000,- Sk** a **pokutu** právnickej osobe do výšky **500.000,- Sk**.

Občan ako pôvodca komunálnych odpadov (KO) a drobných stavebných odpadov (DSO) má povinnosť ukladať KO na miesta určené obcou a do zberných nádob, zodpovedajúcich systému zberu KO v obci. Tieto povinnosti má obec podchytené vo **všeobecnom záväznom nariadení (VZN)** o nakladaní s KO, DSO, vrátane vyseparovaných zložiek KO a poplatkov za dané služby.

Zákon o odpadoch tiež ukladá povinnosť vlastníčkovi, správcovi alebo nájomcovi nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza uložený odpad (čierna skládka), aby túto skutočnosť **bezodkladne oznámil** miestne príslušnému ObÚ ŽP a obci. Aj nesplnenie tejto povinnosti je možné pokutovať. ObÚ ŽP môže uložiť pokutu do výšky **200.000,-**

Sk (právnickej osobe) a obec do výšky **5.000,- Sk** (fyzickej osobe). Do oznámenia treba uviesť miesto, kde sa čierna skládka nachádza, doložiť náčrt lokality alebo mapu s vyznačením miesta (aj vodný tok, ak je v blízkosti), prípadne fotografie, približné množstvo odpadu. Dôležité je uviesť svoj vzťah k nehnuteľnosti, meno a kontakt. Stručným popisom popíšeme, aký druh odpadu sa na čiernej skládke nachádza (KO, stavebný odpad, ostatný odpad – pneumatiky, šrot, zelené odpady, nebezpečný odpad – batérie a akumulátory, obaly z farieb, nemocničný a veterinárny odpad, elektronický odpad). V prípade, že sa na čiernej skládke nájdu nejaké písomné dokumenty (faktúry, podacie lístky, listiny, recepty), vezmite ich ako dôkaz (v prípade, že neohrozíte svoje zdravie) alebo ich odfotografujte. Uľahčíte tým prácu pri odhaľovaní pôvodcu odpadu.

ObÚ ŽP je po podaní oznámenia (ústneho alebo písomného) povinný požiadať Policajný zbor SR o zistenie osoby, zodpovednej za uloženie odpadu na nehnuteľnosť. V prípade zistenia takejto osoby ObÚ ŽP okrem pokuty nariadi nápravné opatrenia na odstránenie protiprávneho konania (napr. zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu na vlastné náklady). Nápravné opatrenia nemajú odkladný účinok, t.j. musia sa vykonať aj keby sa pokutovaný odvolal. Ak ide o KO alebo DSO, zistená osoba je povinná na vlastné náklady zabezpečiť zhodnotenie alebo zneškodnenie odpadu osobou, ktorá má na túto činnosť uzatvorenú zmluvu s obcou, alebo s obcou, ak túto činnosť zabezpečuje obec sama. Ak zistená osoba – občan nesplnil povinnosť zhodnotiť alebo zneškodniť odpad uložený na cudzej nehnuteľnosti, ObÚ ŽP prejednáva to ako priestupok. **Pokutu** je možné uložiť do výšky **20.000,- Sk** (fyzickej osobe).

Ak sa ObÚ ŽP alebo orgánom policajného zboru nepodarí zistiť osobu zodpovednú za uloženie odpadov, ObÚ ŽP začne konanie, ktorého účelom je zistiť, či vlastník, správca alebo nájomca

nehnuteľnosti:

- je pôvodcom odpadov
- mal z toho majetkový alebo iný prospech
- neurobil všetky opatrenia na ochranu svojej nehnuteľnosti

Ak sa preukáže niektorá z vyššie uvedených skutočností, je vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti povinný zabezpečiť odstránenie odpadu na vlastné náklady. Povinnosť sa ukladá formou nápravných opatrení. Zároveň je pokutovaný sumou podľa toho, či ide o fyzickú alebo právnickú osobu.

Ak sa v konaní nezistí osoba zodpovedná za umiestnenie odpadu na nehnuteľnosti alebo ak sa nepreukáže majetkový ošoh a zanedbanie ochrany nehnuteľnosti pred možným uložením odpadu, prechádza zabezpečenie zhodnotenia alebo zneškodnenie odpadu na miestne príslušný ObÚ ŽP. Odstránenie ide na vlastné náklady štátnej správy, teda z daní nás všetkých - poplatníkov, nie je žiadnym tajomstvom, že financie na takéto akcie nie sú plánované v rozpočtoch. Preto je v záujme úradov ŽP využiť všetky dostupné prostriedky na nájdenie vinníka.

V prípade, že na čiernej skládke boli uložené KO a DSO, zhodnotenie alebo zneškodnenie na vlastné náklady znáša obec, na území ktorej boli odpady uložené v rozpore so zákonom o odpadoch.

Takýto je postup pri riešení nezákonného uloženia odpadu. Mnohí z nás si doteraz asi neuvedomili skutočnosť, že za „čiernu skládku“ zodpovedá aj vlastník, správca alebo nájomca nehnuteľnosti, na ktorej skládka vznikla.

Pozor! Neznalosť zákona neospravedlňuje!

Ing. Pavel Bahník,
starosta obce

SYSTÉM LIKVIDÁCIE KOMUNÁLNEHO ODPADU A OSTATNÉHO ODPADU (NÁVRH)

Obec Bzince pod Javorinou v zmysle zákona č.223/01 Z.z. realizuje likvidáciu komunálneho odpadu a vybraných druhov separovaných a iných odpadov nasledovne:

1/ Komunálny odpad formou kuka nádob každé 2 týždne podľa zvozoového kalendára, pričom občan si volí ľubovoľnú formu odvozu t.j. až 26-krát do roka pri dodržiavaní zásad pre separáciu obsahu danej komodity a váhy.

Pozn. Pri nedodržaní týchto zásad vývoz nebude realizovaný.

Kde nie je možný vývoz komunálneho odpadu a triedeného odpadu formou kuka nádob, obec zabezpečuje vývoz odpadu kontajnerovým spôsobom. Je to v týchto lokalitách.

Cetuna: u Bojtárov, u Mazákov, na Pavlíkovci, v Potokoch

Hrubá Strana: u Neštákov, u Štefánikov, U Bakov – len v zimnom období, u Janigov

Podobným spôsobom sa realizuje likvidácia komunálneho odpadu u SZČO (podnikatelia), resp. právnických osôb. Títo na vývoz môžu využívať 110 l alebo 1100 l nádoby.

Upozornenie:

Do týchto kontajnerov je prísny zákaz vývozu akéhokoľvek odpadu inými fyzickými a právnickými osobami. Výnimku povoľuje starosta obce resp. poslanci miestnych častí.

Chalupári komunálny odpad ukladajú do kuka nádob alebo špeciálnych vriec a umiestňujú pri svojich nehnuteľnostiach alebo určených miestach.

Zberné miesta Cetuna – KD, Hrubá Strana – KD, Rybníky

Chalupárom bude vydaných 5 špeciálnych vriec. Po ich spotrebovaní si zakúpia na Obecnom úrade po 39,- Sk za vrece.

2/ Plasty sa vyvážajú 1- krát mesačne v igelitových mechoch žltej farby bezplatne podľa zvozoového kalendára.

3/ Sklo 3-krát ročne (jar, leto,jeseň) podľa zvozoového kalendára bez-

platne. Po zabezpečení zberných nádob podľa potreby

4/ Papier – len v Bzinciach – minimálne 2-krát ročne.

Z osád Cetuna, Hrubá Strana a Hrušové individuálne do určeného zberného strediska v obci.

5/ Iný odpad neuvedený v bode 1-4

Veľkoobjemový odpad nebezpečného odpadu a biologického odpadu 2-krát ročne vývozom objemových kontajnerov vývozom z jednotlivých lokalít.

6/ Biologický odpad – bude riešený v spolupráci s MsÚ Stará Turá.

7/ Drevný odpad – bude upresnený zvoz do zberného strediska – Bzince, Stará Turá

8/ Handry – odevy – koberce – ako komunálny odpad

9/ Atypický odpad (skrine, posteľe, ostatné zariadenia v rozobratom stave a vytriedené podľa druhu odpadov)

v Bzinciach p.J. – zberný dvor

Hrušové, Cetuna, Hrubá Strana – 1-krát ročne zvozom od domácností do zberného dvora

10/ Nebezpečný odpad – 2-krát ročne – jar – jeseň

11/ Pneumatiky

SYSTÉM

Pri väčšom množstve komunálneho odpadu, ktorý presahuje objem kuka nádoby si občan môže na OÚ zakúpiť špeciálne vrecia v cene 39,- SK. Odpad bude odvezený rovnakým spôsobom ako kuka nádoby.

PREČO DOTAZNÍK

zistovania pôvodcu a spôsobu likvidácie komunálneho a drobného stavebného odpadu.

Aby obec mohla riadne plniť povinnosti s komunálnym odpadom vznikajúcim na jej území, potrebuje zistiť od každého, kto nakladá s komunálnym odpadom na jej území, potrebnú informáciu (zákon 223/2001 Z.z. par. 39 ods. 8).

Každý držiteľ komunálneho odpadu alebo ten, kto s komunálnym

odpadom na území obce nakladá, je povinný na vyžiadanie obce poskytnúť pravdivé a úplné údaje a informácie. To platí v zmysle zákona 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobný stavebný odpad fyzických a právnických osôb.

Tento formulár, ktorý je prílohou tohto čísla BCH. Pri platení poplatkov za odpady a daní vyplnený doloží každý vlastník nehnuteľnosti, resp. si ho na OÚ vyplní.

Dotazník

Dotazník

zistovania pôvodcu a spôsobu likvidácie komunálneho a separovaného odpadu fyzických a právnických osôb

Meno a priezvisko .....

Bydlisko .....

Vlastní – smetnú nádobu: áno – nie

- vrecia komunálneho odpadu: áno – nie

- vrecia separovaného odpadu: áno – nie

Ak nie – zakúpi si do 30 dní od vyplnenia formulára áno – nie

Čestné prehlásenie

Občan ..... čestne prehlasujem, že údaje ktoré som poskytol obecnému úradu v oblasti nakladania s odpadmi a daňovým priznaním sú pravdivé a som si vedomý následkov pri ich zamlčaní.

.....
podpis

zistovania správnosti údajov majetkového priznania právnických a fyzických osôb

Vaša nehnuteľnosť:

má pivničné priestory áno – nie

má obývané resp. neobývané poschodie áno – nie

máte postavený altánok áno – nie m2

Od r.2007 sa zmenil alebo pribudol predmet dane

.....
(konkrétne)

Pes (chovná stanica) áno – nie počet

máte uvedené všetky nehnuteľnosti (záhrady, orná pôda, sady, vinice) v majetkovom priznaní? áno – nie

Aká zmena nastala:

.....

PREČO MUSÍ KAŽDÝ PLATIŤ ZA ODPADY

V zmysle zákona NR SR 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady sa tento poplatok platí za odpady, ktoré vznikajú na území obce.

Poplatok platí poplatník, ktorým je:

a) fyzická osoba, ktorá má v obci trvalý alebo prechodný pobyt, alebo ktorá je na území obce oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu alebo jej časť, alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu, vinicu, ovocný sad, trvalý trávnatý porast na iný účel ako je podnikanie, pozemok v zastavanom území obce, okrem lesného pozemku a pozemku, ktorý je v katastri evidovaný ako vodná plocha

b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva

nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na iný účel ako podnikanie

c) podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce na účel podnikania

Poplatník je povinný do jedného mesiaca odo dňa vzniku povinnosti platiť poplatok obci. Výšku poplatku určí obec. Podľa vyššie uvedených ustanovení zákona č. 582/2004 Z.z. vyplýva, že poplatok je povinný, obec ho musí pôvodcom odpadu určiť a musí ho od pôvodcu odpadu vybrať.

Zavedením tohto poplatku sa uplatňuje zásada, že odpad neurčuje veľkosť nádoby, ale odpad tvorí každý a každý je povinný ho odložiť spôsobom a na miesto stanovené obcou.

MIESTNY POPLATOK ZA LIKVIDÁCIU ODPADU

(Návrh)

Komunálny odpad

Osoby s trvalým a prechodným pobytom **350,- Sk**

Odpustenie poplatku: osoby s viac ko 80% pobytom mimo obec SZČO, živnostníci, výr. a prev. organizácie – určí sa resp. sa dohodnú podľa výšky v r.2007 + 25%

Chalupári:

700,- Sk

- Kontajner 3 t 1-5 dní **100,- Sk**
(bez dovozu a odvozu) 5 t 1-5 dní **200,- Sk**
za každých ďalších 5 dní i započatých **200,- Sk**

- Biologický odpad: upresnenie v roku 2008 po dohode s MsÚ Stará Turá

- Rastlinný a drevený odpad a kompostovanie po dohode s MsÚ Stará Turá

ODPADY SÚ TU A ČO S NIMI

PREČO TRIEDIŤ ODPAD

V tomto obsiahlejšom článku chceme podať niekoľko dôvodov, prečo máme my všetci, občania tejto obce, triediť odpad. Je to pohľad na ekologickú stránku problému, ktorá je určite najdôležitejšia. Ekonomická stránka je tiež dôležitá a tú rozoberáme na inom mieste. A každý z nás by určite vedel rozprávať aj o vzhľade našej obce v súvislosti s odpadmi.

Všetko má svoj začiatok ...

... a problém s odpadmi začína skôr ako pri naplnení našej odpadovej nádoby.

Potraviny, šaty, noviny, elektronika, nábytok a množstvo ďalších vecí je bežnou súčasťou nášho života. Bez väčšiny z nich si našu existenciu dokážeme len ťažko predstaviť. Zdrojom surovín na ich výrobu je pre nás príroda, na ktorej sme závislí. Naša spotreba výrobkov neustále rastie a spolu s ňou rastie aj množstvo nenávratne zničených významných ekosystémov. Sú zničené ťažbou dreva, ropy, uhlia..., ktorá nezohľadňuje ich jedinečnosť ani záujmy miestnych obyvateľov a už vôbec nie potreby budúcich generácií.

Následná priemyselná výroba významnou mierou prispieva k poškodzovaniu životného prostredia a nášho zdravia produkciou škodlivých látok. Napr. naše telo v súčasnosti obsahuje viac ako 300 rôznych chemických látok, ktoré vytvorilo ľudstvo.

Ako to však súvisí s odpadmi v našej obci? Súvisí, lebo aj my sme spotrebiteľmi a tým, samozrejme, aj producentmi odpadu. Mohli by sme veľa hovoriť o tom, ako odpad minimalizovať, ako a čo zbytočne nenakupovať, ako nebyť konzumnou spoločnosťou, ale spoločnosťou, pre ktorú je dôležitejšia ochrana životného prostredia. Teraz sa treba zaoberať problémom: Odpad je tu, je ho stále viac a čo s ním.

Rýchlo preč s odpadom

Často je to tak, že keď nám odpad zmizne z očí, zmizne aj z mysle. To je však veľmi zlý a nesprávny postoj k odpadom. Odpady tu zostávajú s nami, veľakrát ich zmeníme na ešte škodlivejšie látky. A to napr. vtedy, keď ich spaľujeme a dym valiaci sa obcou sadá do dvorov, vnika do domov a my všetci ho dýchame. Odborníci tvrdia, že spaľovaním odpadov produkujeme plyny, ktoré obsahujú také látky, aké sú aj v bojových plynách. Vzduch v obci sa v poslednej dobe zhoršil aj tým, že ľudia opäť prechádzajú na vykurovanie tuhým palivom, lebo plyn je drahý. Ak k tomu pridáme ešte dym zo spaľovania odpadov, môžeme sa naozaj obávať o kvalitu ovzdušia v obci a následne aj nášho zdravia.

Skládky - časované chemické bomby

Aj riadené skládky odpadov (komunálnych a nebezpečných) predstavujú z dlhodobého hľadiska vážnu hrozbu pre životné prostredie a naše zdravie.

Vďaka zmiešavaniu tisícov rôznych látok (organické, nebezpečné...) sa na skládkach vytvárajú zložité reakcie, čím sa spúšťa nekontrolovateľný chemicko - fyzikálny proces.

Spaľovne - prírodné zdroje v ohni

Niektorí ľudia, uvedomujúc si problémy so skládkami, považujú spaľovne odpadov za najlepší spôsob zneškodňovania odpadov. Argumentujú

znižením objemu odpadu (na 1/10), váhy (o 1/3) a možnosťou výroby energie. Skutočnosť je však taká, že spálený odpad sa opäť objaví v iných, niekedy ešte nebezpečnejších formách (nebezpečné plyny, toxický popolček, škvára i znečistené vody).

Každý z nás môže pomôcť

Najlepší odpad je ten, ktorý vôbec nevznikne. Osvojme si všeobecne známu odpadovú hierarchiu:

1. Minimalizujeme vznik a škodlivosť odpadov
2. Opätovne používame veci použiteľné
3. Separujeme odpad pre recykláciu a kompostovanie

1. Minimalizujeme

Je ekologickejšie a lacnejšie odpad nevytvoriť, ako sa zaoberať jeho odstraňovaním a riešením škôd s tým spojených. Základom minimalizácie odpadov je šetrná a menšia spotreba.

2. Opätovne používame

Množstvo vecí nemusíme hneď vyhadzovať - je ich možné opravovať, opätovne používať a pod. Používanie výrobkov čo najdlhšie je lepšie ako recyklácia.

3. Separujeme odpad pre recykláciu a kompostovanie

Separovanie odpadu = triedenie odpadu pre recykláciu a kompostovanie je v súčasnosti viac ako nevyhnutné. **Recyklácia** je opätovné využitie surovín z odpadu (napr. výroba papiera zo starého papiera a pod.)

Recyklácii a **kompostovaniu** musí najprv predchádzať kvalitné separovanie - triedenie jednotlivých zložiek odpadu (papier, sklo, kovy, plasty, bioodpad ...) už v domácnosti, zamestnaní, v škole.

Nezabúdajme separovať aj nebezpečné zložky nášho odpadu (žiarivky, akumulátory, elektroniku, staré farby, lieky ...) a veľkorozmerný odpad (stavebná suť ...).

Recyklácia poskytuje druhú šancu pre zničené veci, ktoré už nie je možné opätovne použiť. Tieto nepotrebné veci sa opäť môžu stať zdrojom pre výrobu nových výrobkov. **Namiesto ich uloženia na skládky alebo spálenia v spaľovni sa tak ušetria prírodné zdroje, energia, množstvo znečistenia a finančných prostriedkov.**

Kompostovanie je prirodzený rozkladný proces organických látok mikroorganizmami a malými živočíchmi. Zvyšky zeleniny, ovocia z kuchyne, lístie, pokosená tráva, podrvené konáre... to všetko môžeme využiť kompostovaním. Výsledný produkt je kompost. Ten používame pri pestovaní rastlín ako hnojivo, vracajúce do pôdy výživné látky a organickú hmotu.

Nezabúdajme, že problémy s odpadom môže pomôcť riešiť každý z nás praktickými krokmi:

- znižovaním množstva vyhadzovaných vecí,
- opätovným používaním všetkého, čo sa dá,
- **separovaním pre recykláciu a kompostovanie.**

Pomôžeme tak nielen životnému prostrediu, ale aj nášmu zdraviu a našej peňaženke.

(Spracované podľa materiálov z www.priateliazeme.sk)

-IŠ-

AKO A ČO SEPARUJEME:

PLASTY

Patria sem: plastové vrecúška a tašky, umelé fľaše, umelé obaly, umelé taniere, hračky, tvrdé plasty (plastové stoličky a pod.)

Nepatria sem: znečistené plasty alebo s prímiesou iných látok, polystyrén, a iný odpad

SKLO:

Patria sem: sklo biele i farebné, fľaše, poháre a pod.

Nepatrí sem: porcelán, sklenené výrobky kombinované s inými látkami, napr. drevom, kovom a inými materiálmi, zrkadlá, kamenina a keramika

PAPIER:

Patria sem: časopisy, katalógy, spisy, noviny, papierové obaly a korešpondencia

Nepatrí sem: celofán, kopírovací papier, hrubo znečistený papier, papier

s prímiesami, masťný papier

ŽELEZO:

Patria sem: drôty, klinec, alobal, konzervy, plechovky a vrchnáky z fliaš

Nepatrí sem: znečistené predmety a objemové odpady

Do veľkoobjemového kontajnera na vývoz komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu nepatrí:

kompostovateľný odpad (lístie, zvyšky rastlín, tráva, drevo, konáre stromov), odpad určený k separovaniu (železné a neželezné kovy, papier, plasty, sklo), nebezpečný odpad (batérie, pneumatiky, elektrický odpad, oleje, znečistené obaly, farby, polystyrén).

Tento odpad sa vo väčšine prípadov v zmysle **zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch** musí skládkovať a odvážať podľa tohto zákona. Odvoz musí byť realizovaný spoločnosťou, ktorá má oprávnenie na odvoz a ukladanie odpadov a má uzatvorenú zmluvu s obcou.

VLASTNÝM PRIČINENÍM UROBME STOP NELEGÁLNYM SKLÁDKAM ODPADU

V tomto čísle Bzinského chýrnika je zverejnený návrh na zmenu Všeobecného záväzného nariadenia (VZN) obce o komunálnom odpade. Je potrebné zmeniť systém zberu komunálneho odpadu v našej obci? Podľa mojich vedomostí k uvedenej problematike k tejto zmene malo

Tento odpad by mal byť v smetnej nádobe

dôjsť už oveľa skorej. Som presvedčený o tom, že doteraz uplatňovaný systém zberu komunálneho odpadu pomocou žetónov mal svoje opodstatnenie v počiatočnom období zhruba jedno až dve volebné obdobia, keď plnil úlohu vytvoriť u občanov návyk na dôslednú separáciu odpadov. Keďže človek je tvor premýšľavý a niektorí naši občania si myslia, že keď im z roka na rok zostanú žetóny, ďalšie už nepotrebujú a potom je veľký problém vymáhať v takýchto prípadoch poplatok za odpad. Samozrejme, odpad naďalej produkujú a potom ten odpad vidíme na rôznych divokých skládkach v chotári obce. Z platného VZN o odpadoch je jasné, že aj spôsob zberu pomocou žetónov je realizovaný tak, že poplatok je za občana a nie za žetón. Žetóny sú iba pomôckou pri vytváraní návyku u občanov separuj odpad, separuj, separuj, veď žetóny Ti nemusia v roku vystačiť! Teraz Vám iste napadla otázka: Nespôsobilíme zrušením žetónov u občanov názor načo separovať, veď odpad berú aj bez žetónov. Myslím si, že nie a práve naopak

- budeme ešte dôslednejší pri separovaní odpadu a predkladám tieto argumenty.

V prvom rade nás bude tlačiť k separácii ekonomická stránka, veď nikomu nemôže byť jedno, či platí ročne za odvoz odpadu na osobu napríklad 350.-Sk alebo 700.-Sk, resp. i viacej. Predpokladajme, že za uloženie odpadu na úložisko LOBE DOLINA platí obec ročne 500 tis. Sk, teda len teoreticky, keby sa neseparoval odpad, len uloženie odpadu by bolo drahšie o 1,5 až 2 krát. Treba ešte dať informáciu, že za separovanie odpadov dostáva obec dotáciu, ktorá je použitá na nákup zberového veľkokapacitného vozidla a my sme v združení obcí, ktoré ho vlastní.

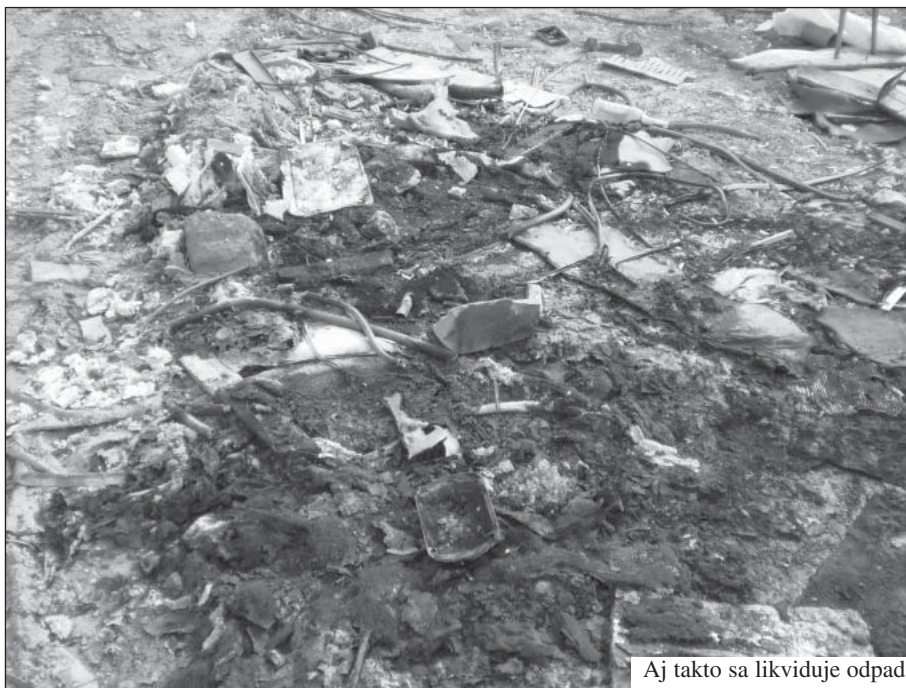
Možno ste mnohí zachytili v médiách správu o tom, že Európska únia pripravuje vydanie smernice na povinnosť štátov EÚ separovať odpady asi od roku 2010....

Každý občan je povinný dodržiavať zákony a zákonom pre občana je aj VZN obce. Dbajme o zlepšovanie životného prostredia vo svojom okolí, nemôžeme byť benevolentní k svojim spoluobčanom, ktorí nedôsledne separujú odpady, spaľujú napríklad plasty, upozorňujte ich, keď to nepomôže, oznámte to na obecnom úrade. Nevieť pochopiť, že sú aj takí, ktorí si nevedia kúpiť dve vrecia (vydržia aj 5 rokov) na separovaný odpad asi po 10.-Sk a tieto už naplnené treba len vyložiť pred dom, keď je zber. Významnú úlohu by mala zohrať naša mládež, ale nie tak, že po posezení pri pomníku pod lipami zostáva potok zahádzaný odpadkami. Práve naopak - urobte si medzi sebou poriadok a chopte sa iniciatívy v odstraňovaní týchto nedostatkov aj medzi dospelákmi.

Všetci majme na pamäti, že rozvoj a zveľaďovanie obce je v najväčšej miere závislé na finančných možnostiach. Ak chceme finančné prostriedky obce posilniť, môžeme k tomu prispieť aj ešte dôslednejšou separáciou komunálneho odpadu a toto máme každý vo vlastných rukách.

Verím, že schválením návrhu VZN obce o komunálnom odpade v priebehu 2 až 3 rokov budeme vidieť výsledok - obec bude čistejšia!

Ing. Branislav Valo,
poslanec obecného zastupiteľstva

Aj takto sa likviduje odpad

VODA JE ŽIVOT, NENIČME SI JU ODPADMI !!!

Deti milujú vodu. Púšťajú si lodičky, skáču do kaluží, ponárajú sa vo vani... Aj my ju berieme ako úplnú samozrejmosť: otočíme kohútikom a voda tečie. Len málokto z nás si vie predstaviť, aká cenná bola voda pre chlapcov od Bobrej rieky, keď sa na svojom putovaní ocitli bez nej. V Malom princovi sa túžba po vode spája s túžbou po priateľovi a jedno znamená druhé...

Voda tečie cez politické systémy a hranice, spája národy, kultúry a ľudí. Kolobeh vody je ten najväčší pohyb v prírode! Poznáme to sami: dážď, vsakovanie a vyparovanie, vodné toky, more... na každej zastávke tohto pobytu však možno vodu zašpiniť a my sa o to stále pokúšame. Traste sa pramienky, potoky, rieky, jazerá, rybníčky, mláky a priehrady!

Štvrtina obyvateľov našej planéty sa nedostane vôbec k pitnej vode alebo iba k zlej. Veľa ľudí pije vodu, ktorá nie je vôbec kontrolovaná, a pritom vieme, že 80 percent všetkých chorôb na svete súvisí s vodou alebo s jej nedostatkom. Ročne tak umierajú milióny ľudí.

VODA TO NEODNESIE!

Zo všetkej vody, čo sa na Zemi nachádza, sú len necelé tri percentá sladkej: tretina z toho je skrytá pod zemou. Ročne klesajú zásoby pitnej vody na svete. Znamená to, že o chvíľu nebude čo piť? Do sladkovodných zdrojov sa odvádza na celom svete množstvo priemyselných a domácich odpadov. A naša obec nie je výnimkou. Skúste sa prejsť po obci popri potoku a uvidíte neporiadok, odpad, ktorý tam vôbec nemusel byť, pretože sa môže v domácnostiach roztriediť a odovzdať / napr. plasty, papiere, sklo a podobne /.

To nehovorím, že v našich potokoch nájdeme naftu a benzín, stavebný odpad a pneumatiky, pesticídy a herbicídy, dusičnany a bifenylly, soľ z vozoviek, plechy a šrot, olej a rozpúšťadlá, farby a odfarbovače, hnojivá a výlučky, ťažké kovy a ľahký polystyrén... A toto všetko sa

neodbúra, nerozloží, hoci voda má samočistiacu schopnosť. Každý však má svoje hranice - **voda aj my**. Ak nečistíme podzemné zdroje, v každej chvíli ich čerpania budeme musieť mŕňať cenné materiály a energiu na ich opätovné vyčistenie.

Vysoký obsah dusičnanov vo vode môže byť nebezpečný malým bábätkám až tak, že by sa mohli zadusiť.

Aj s pohonnými látkami je to zlé. Stačí, ak niekto z neopatrnosti vyleje na zem benzín či motorový olej. Jeden liter oleja znečistí jeden milión litrov vody, jeden liter benzínu skoro takisto veľa.

Čierne skládky, ktorých tu máme neúrekom, znečistia najprv pôdu a potom spláchnu všetko do zeme dážď. Netriedený odpad obsahuje často toxické látky - napríklad kadmium a ortuť.

Vody nemáme vôbec tak veľa, ako si myslíme. Sú dediny, kde pijú obyvatelia vodu zo studní, ktoré sú čoraz špinavšie. V potokoch si namiesto lodičiek púšťajú niektorí ľudia škodlivé veci a je to dokonca aj vidno, dokonca aj sused o susedovi vie, že vypúšťa do potoka odpad, ale je mu to jedno. Nerozhnevá si predsa suseda?! Ale nemalo by nás to mrziť voči našim deťom? Veď nemať čistú vodu, pekné okolie, zdravú prírodu je veľká

Brigády pri jarnom upratovaní sa zúčastnilo 20 mladých spoluobčanov

škoda, ktorá skôr či neskôr sa odzrkadlí na našom zdraví a na zdraví našej ďalšej generácie.

V škole učíme deti:

- neplytvaj vodou
- nestañ sa znečisťovateľom vody
- nevyhadzuj odpady do prírody
- odpad tried
- upozorni slušne každého, koho uvidíš vylievať a hádzať odpad do potoka, prečo to nie je dobré
- každú jar vyčisti s kamarátmi niektorú studničku v lese.

Možno by sme si mali my dospeláci uvedomiť, že ako sa správame, tak sa budú správať možno naše deti. Ak vyhodím papierik ja, vyhodí ho aj moje dieťa. Prečo? Lebo ja som jeho vzor!

My všetci žijeme na Zemi a robíme veci zlé a dobré. Všetko je však tak dobre poprepletané, že veci, ktoré sú dobré pre nás, môžu Zemi škodiť. Meníme ju a pretvárame a myslíme si, že na to máme právo, lebo sme bystrejší a šikovnejší. Ale čo ak zemeľu časom stratí trepezlivosť a zhodí nás zo svojho širokého chrbta...

Lubica Sameková.

Takto brigádovala naša mládež pri úprave centra obce

AKO JE TO U NÁS NA KOPANICIACH

Rok 1990 bol pre mňa významný. Po rokoch namáhavej práce na rodinnom dome som po kolaudácii opustil Nové Mesto nad Váhom a nasťahoval sa do nového domu a stal som sa obyvateľom Bzínec pod Javorinou v miestnej časti Cetuna. Bol to môj životný cieľ, ktorý som si naplnil a navyše ocitol som sa v peknom prostredí pod majestátnou Javorinou. Avšak nie všetko bolo tak pekné ako to na prvý pohľad vyzeralo. Stačilo prejsť pár desiatok krokov a každému bolo jasné, že príroda prehráva boj s človekom, že miesto upravených zákutí sa vytvárali skládky odpadu všetkého druhu. A pretože v tom čase bola sieť zberných surovín malá, tak ako uvedomelost ľudí, stačilo zísť na Hajniská, k požiarnej zbrojnici, do krásneho prostredia potokov, či Malenika a mohli ste si odniesť napr. súčiastky z práčiek, televízorov, prečítať korešpondenciu občanov, časti nábytku a pod.

Po krátkom čase som bol zvolený do funkcie predsedu OV Cetuna a v nasledujúcich komunálnych voľbách za poslanca obecného zastupiteľstva. A odvtedy začal môj zápas o očistu životného prostredia. Spolu s poslancami p. O. Ančicovou, J. Podhradským a za výdatnej pomoci mnohých občanov sme zlikvidovali divoké skládky, vyzbierali železné odpady a postupne sme začali rozbiehať spolu s ostatnými poslancami nový systém zberu a likvidácie odpadu. Bol zaradený triedený zber s pravidelným odvozom jednotlivých odpadov. K tomu sa uskutočnili verejné schôdze, osveta sa šírila zo všetkých strán a zdalo sa, že všetko je v najlepšom poriadku. Ale zdanie bolo klamlivé. Nie každý občan obce, konkrétne v mojom prípade Vrzávky a Cetuna, to mal ujasnené a ako plynul čas a klesala osveta sa znova objavil problém s odpadmi. Celospoločenské zmeny, ktoré sa dotkli každého občana, priniesli zmeny v myslení a konaní ľudí. U niektorého sa to prejavilo kladne, u druhého záporne. Každý obracal slovo demokracia tak, ako mu to vyhovovalo.

A hľa, zrazu mu nevyhovovalo triedenie odpadu, systém vývozu komunálnych odpadov, nutnosť platenia poplatkov za vývoz, a preto začal hľadať iné možnosti bez ohľadu, že porušuje zákon, VZN obce a vracia sa späť o niekoľko rokov.

A tak nám vznikli tri skupiny ľudí:

- skupina ľudí, ktorá si ctí zákony, VZN obce a predovšetkým miluje poriadok a robí všetko preto, aby naše okolie bolo čisté, bez plastov, papierov a všetkých druhov odpadov.

Druhá skupina ľudí je skupinou špekulantov. Títo ľudia chcú, aby v obci, v prírode bol poriadok, ale sami sa na tomto procese nechcú zúčastňovať a hľadajú únikové cesty. Títo ľudia špekulujú, ako sa napr. vyhnúť plateniu za komunálne odpady. Robia to tak, že napr. 4-členná rodina by mala ročne zaplatiť 4x270,- Sk t.j. 1080,- Sk a k tomu ako určitý doklad o zaplatení dostať patričný počet kontrolných žetónov. V tomto prípade 4x3 t.j. 12 ks žetónov. Lenže táto rodina si zaplatí na začiatku roka len za jedného člena, dostane 3 žetóny s tým, že ostatné si postupne dokúpia. Lenže si ich nedokúpia a ďalšie vývozy realizujú bez kontrolných žetónov za rôzne úplatky v malej peňažnej forme, alebo častejšie v tekutej forme. Pred časom som si urobil kontrolu v miestnej časti Cetuna a bol som zhrozený. Takýto vývoz žiadalo minimálne 30% občanov. Ešte väčší šok bol pre mňa pohľad do evidencie, keď niektoré rodiny nemali zaplatené vôbec alebo minimálne. Mohol by som hovoriť neovite, ale zatiaľ to nechávam na svedomí týchto občanov, nechávam im čas, aby sa s tým vyrovnali a doplatky si doplatili.

UPOZORNENIE:

Občan platí za likvidáciu (odvoz) odpadov t.j. 270,- Sk a nie za žetóny.

Poplatok je podľa zákona č.223/2001 Z. z. povinný zaplatiť každý občan ako tvorca odpadov. V tomto poplatku je zahrnutý vývoz všetkých odpadov. To znamená komunálnych odpadov, plastov, skla, papiera, čistenie verejných priestranstiev, odpadov z cintorínov, vývoz veľkokapacitných kontajnerov, nebezpečného odpadu a pod. Kvôli týmto špekulantom obec za rok 2006 prišla o čiastku približne 200 000,- Sk, ktorá mohla byť použitá na iné účely. A takto sme to zaplatili všetci daňoví poplatníci. Takže ak máte nedoplatky za rok 2006 a 2007, choďte si to vyrovnáť čím skôr, aby pri platení v roku 2008 (do konca februára) ste nemali problémy a rozčarovanie z výšky platby.

Toto platí pre celú obec, nevynímajúc podnikateľov, právnické osoby a chalupárov.

- tretiu skupinu občanov tvoria ľudia, ktorých by som vedel nazvať úplne inak, ale dnes ich nazvem
- doposiaľ nevládnutelní občania.

V tejto skupine sú ľudia, ktorí si nectia žiadne zákony o životnom prostredí, žiadne zákony o odpadoch, nerešpektujú VZN obce. Títo ľudia i keď neraz im bolo dohovorené, si stále robia, čo chcú. Títo ľudia navonok vystupujú ako poriadkumilovní ľudia, majú upravené dvory, záhrady, zaplatili poplatok za likvidáciu odpadov, ale:

- už niekoľko rokov nevyviezli oficiálne žiaden odpad, o čom svedčia nevrátené žetóny na OÚ
- odpad likvidujú nepovoleným spôsobom, vývozom do rôznych lokalít obce, do potoka, do kontajnerov, ktoré slúžia pre občanov na neprístupných miestach (napr. u Mazákov)
- pália odpad vo svojich dvoroch, listie, trávu spolu s handrami a plastami. Pretože chcú mať vo svojom dvore poriadok, tak radšej na cudzom, ako napr. za KD Cetuna.
- vozia odpad na svojich traktoríkoch na lubinské vršky, do Potokov, pod vodáreň, na cestu na Maleník, pod Vrzávku a pod. Tí poriadkumilovnejší do najbližšieho kontajnera a tak sa stane, že po vyprázdnení kontajnera, napr. u Mazákov, kde žijú dve rodiny a dvaja chalupári, je v priebehu dvoch týždňov znova plný.

A starosta obce a poslanci starajte sa o vývoz, lebo ja občan som neporiadny.

Zatiaľ sme dvíhali len varovný prst, občanom dohovárali, ale s tým je koniec. Ten, kto nepochopí, bude sankcionovaný. Konečne začína komunikácia medzi občanmi a poslancami, a preto máme viac informácií-kladných i negatívnych. Musíme skončiť s praktikami likvidácie odpadov nelegálnym spôsobom, ktorých som bol osobne svedkom, keď občan pod rúskom vývozu trávy vyvážal komunálny odpad, plechovice a iné odpady na vlečke do krásnej prírody v Potokoch. A že tam smeruje viacej týchto traktoríkov, je tiež pravda. Spomeniem ešte jeden prípad, náš rodák, dnes chalupár, občan ČR, všade rozpráva, ako to v ČR perfektne funguje a všetko čo sa tu deje, vidí negatívne. Ale ako uvedomelý občan ČR vzápätí naloží na fúrik odpad a podme po hlavnej ceste pod Vrzávku, aby ho zlikvidoval.

ZÁVER

Občania všetko, čo znova začíname smerom k likvidácii odpadov robiť, berte vážne. Dodržujte zásady likvidácie v zmysle VZN obce, ktoré predkladáme na verejnú diskusiu. Aktívne sa zúčastňujte tohto procesu, buďte nápomocní a nebojte sa poukázať na klady i negatíva. Nech je osobnou ctou každého občana boj o životné prostredie.

Ján Nociar,
predseda OV Cetuna

AJ ZVIERATÁ ZNEČISŤUJÚ

Pri hľadaní riešení a spôsobov, ako čo najlepšie a najefektívnejšie narábať s komunálnym odpadom a v starostlivosti o prostredie, v ktorom žijeme, by sme nemali zabudnúť ani na problémy, ktoré spôsobujú majitelia zvierat – psov, mačiek a v poslednom čase i koní. Nie je príjemné, keď pri prechádzke rôznymi časťami obce zistíte, že chodníky, ich okolie i cesty sú posiate výkalmi zvierat. Hoci zvieratá máme iste všetci radi, ich majitelia by si mali uvedomiť, že nesú zodpovednosť za ich pohyb v obci. Nie je to len estetický nedostatok. Vplyvom sucha, vetra a poveternostných podmienok sú tieto zvyšky, ktoré môžu byť zdrojom rôznych infekcií i parazitných ochorení, roznášané po širokom okolí. Ide predsa o zdravie našich detí i nás všetkých.

Danica Podolanová

VIETE, ŽE ...

- svetová zdravotnícka organizácia odhaduje, že 25% chorôb je spôsobených zlým životným prostredím
- každý Slovak vyprodukuje ročne asi 290 kg komunálneho odpadu.
- Naša obec má vyše 2000 obyvateľov, teda ročne vyprodukuje 580 t komunálneho odpadu (odpadu z domácností)
- dôsledným separovaním tohto odpadu je možné znížiť množstvo odpadu až o 25%
- separovaním odpadu získame suroviny (25 plastových fliaš = 1 tričko)

Z ODBORNÉHO STANOVISKA HLAVNÉHO KONTROLÓRA K HOSPODÁRENIU OBCE PRI LIKVIDÁCII KOMUNÁLNEHO ODPADU V ROKU 2006 .

Príjem za odpady od občanov, chalupárov a právnických osôb za rok 2006

Lokalita	Počet kúpených žetónov	Príjem za žetóny Sk	Príjem za vrecia Sk	Príjem z prenájmu kontajnerov Sk	Príjem od právnických osôb	Spolu
Bzince-obec	2850	262870	2300	0	39390	304560
Hrušové	664	61175	270	0	2240	63685
Vrzávka	188	18535	250	0	0	18785
Cetuna	534	49230	14770	5760	4960	74720
u Bojtárov	0	0	0	11670	0	11670
Hr.Strana	345	32600	9450	14220	600	56870
	4581	424410	27040	31650	47190	530290

Prehľad pohľadávok

Lokalita	Neplatiace domácnosti	Celková pohľadávka Sk	Počet neplatiacich chalupárov	Celková pohľadávka Sk	Súčet
Bzince-obec	18	9720	9	4500	14220
Hrušové	8	6160	2	1000	7160
Vrzávka	1	270	0	0	270
Cetuna	9	5940	6	3000	8940
u Bojtárov	1	1080	1	600	1680
Hr.Strana	11	6750	11	6000	12750
	48	29920	29	15100	45020

Porovnanie príjmov a výdavkov:

Príjmy..... 530.290,- Sk

Výdavky..... 609.712,- Sk

Rozdiel -79.422,- Sk

Finančná strata predstavuje zhruba 13% a bola spôsobená nedisciplinovanosťou niektorých našich občanov (vývoz bez žetóna, nezaplatenie poplatku, likvidácia nepovolených skládok).

